

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

Wrocław, dnia 13 grudnia 2017 r.

Poz. 5299

ZARZĄDZENIE ZASTĘPCZE NR NK-N.4131.7.53.2017.NB WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

z dnia 13 grudnia 2017 r.

w sprawie nadania nazwy ulicy

Na podstawie art. 6 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (Dz.U. z 2016 r. poz. 744 ze zm.), Wojewoda Dolnośląski zarządza, co następuje:

§ 1. Ulicy o nazwie **Mariana Buczka** zlokalizowanej w Bolesławcu, w gminie Miasto Bolesławiec nadaje się nazwę **Tadka Jasińskiego**.

§ 2. Wykonanie Zarządzenia Zastępczego powierza się Prezydentowi Miasta Bolesławiec.

§ 3. Zarządzenie zastępcze wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 1 ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki - zwanej dalej "ustawą", nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów, nadawane przez jednostki samorządu terytorialnego nie mogą upamiętniać osób, organizacji, wydarzeń lub dat symbolizujących komunizm lub inny ustrój totalitarny, ani w inny sposób takiego ustroju propagować (ust. 1). Za propagujące komunizm uważa się także nazwy odwołujące się do osób, organizacji, wydarzeń lub dat symbolizujących represyjny, autorytarny i niesuwerenny system władzy w Polsce w latach 1944-1989 (ust. 2).

W związku z powyższym, ustawodawca - w art. 6 ust. 1 ustawy - nałożył na właściwe organy jednostek samorządu gminnego obowiązek zmiany obowiązujących w dniu wejścia w życie ustawy nazwy ulic, upamiętniające osoby, organizacje, wydarzenia lub daty symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny lub propagujące taki ustrój w inny sposób, **w terminie 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie**. Tym samym, samorządy **w terminie do dnia 2 września 2017 r.** miały możliwość, w ramach przysługujących im kompetencji wynikających z art. 6 ustawy, do dokonania stosownej zmiany nazw ulic na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego.

W myśl art. 6 ust. 2 i 3 ustawy, w przypadku niewykonania obowiązku, o którym mowa w ust. 1, wojewoda wydaje zarządzenie zastępcze, w którym nadaje nazwę zgodną z art. 1, w terminie 3 miesięcy od dnia, w którym upłynął termin, o którym mowa w ust. 1. Wydanie zarządzenia zastępczego, o którym mowa w ust. 2, wymaga opinii Instytutu Pamięi Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu potwierdzającej niezgodność nazwy obowiązującej w dniu wejścia w życie ustawy z art. 1. W zakresie procedury wydawania zarządzeń zastępczych przez wojewodę, przepis art. 2 ust. 3 ustawy stosuje

się odpowiednio. Tym samym, okres oczekiwania na opinię Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu wstrzymuje bieg terminu na wydanie zarządzenia zastępczego.

W przedmiotowym przypadku Rada Miasta Bolesławiec nie dokonała zmiany obowiązującej w dniu wejścia w życie ustawy nazwy ulicy Mariana Buczka zlokalizowanej w Bolesławcu, w gminie Miasto Bolesławiec w terminie do dnia 2 września 2017 r.

Wojewoda Dolnośląski pismem z dnia 26 września 2017 r. (sygn. NK-N.40.110.2017.GD1) wystąpił do Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu z wnioskiem o wydanie opinii w przedmiocie zgodności nazwy ulicy Mariana Buczka z normami wyrażonymi w art. 1 ustawy.

W dniu 17 listopada 2017 r. do Wojewody Dolnośląskiego wpłynęło pismo Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu z dnia 3 listopada 2017 r. (sygn. BUW-940-240(5)/17 zawierające opinię w sprawie nazwy ulicy Mariana Buczka.

Mając na względzie treść otrzymanej opinii Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Wojewoda Dolnośląski zauważa, że Marian Buczek był działaczem stalinowskiej konspiracji na terenie Rzeczypospolitej Polskiej w latach 20. i 30. XX wieku. Urodził się 26 września 1896 r. we wsi Nurzyna w pow. łukowskim. W czasie I wojny światowej służył w Legionach polskich. Był członkiem PPS-Frakcji Rewolucyjnej i Polskiej Organizacji Wojskowej oraz Pogotowia Bojowego PPS. Uczestniczył w akcjach zbrojnych przeciw austriackiej policji i żandarmerii. W 1918 r. współtworzył Milicję Ludową w Lublinie. Nie zgadzał się z zarządzeniem władz RP o rozbrojeniu tych formacji. Związał się z rozłamową PPS-Opozycją skupiającą zwolenników m.in. współpracy z komunistami. Został uwięziony pod zarzutem współpracy z organizacjami wywrotowymi i współdziałania w prochowni lubelskiej. Po zwolnieniu za kaucją w 1921 r. związał się z grupami, które wstąpiły do Komunistycznej Partii Robotniczej Polski (stanowiącej również formalnie sekcję polską kierowanej przez bolszewików Międzynarodówki Komunistycznej z siedzibą w Moskwie) i został sekretarzem Komitetu Okręgowego KPRP w Lublinie. W 1921 roku został aresztowany i na podstawie wyroków sądowych przebywał w więzieniach aż do roku 1929. Zwolniony ze względu na zły stan zdrowia – został przerzucony przez komórki komunistyczne do ZSRR. Przez władze sowieckie został skierowany do Międzynarodowej szkoły Leninowskiej, potem był kierownikiem Międzynarodowego Komitetu Włókniarzy w stworzonej przez bolszewików tzw. Czerwonej Międzynarodówce Związków Zawodowych. Ukończył w międzyczasie kursy dywersyjne – w ich trakcie sprawował funkcję sekretarza komórki sekretarza komunistycznej organizacji partyjnej. Zamieszczał artykuły w propagandowych bolszewickich organach prasowych. W końcu 1931 roku został konspiracyjnie przerzucony w celach dywersyjnych na teren Rzeczypospolitej Polskiej. Pod ps. „Palma” stanął na czele Wydziału Wojskowego Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Polski (KPP). Wydział Wojskowy był m.in. odpowiedzialny za działania dywersyjne przeciw Wojsku Polskiemu. Był uczestnikiem zorganizowanego w ZSRR VI Zjazdu KPP w 1932 roku, który opowiedział się za wcieleniem Polski do ZSRR jako polskiej republiki sowieckiej. Na Zjeździe uchwalono m.in. tezy, mówiące, że *„imperializm polski ustanowił swe panowanie na Górnym Śląsku na mocy imperialistycznego traktatu wersalskiego, przez zdławienie walki rewolucyjnej proletariatu górnośląskiego, przez oszustwo plebiscytowe, przez rozpętanie nacjonalistycznej antyniemieckiej nagonki”*. Dalej stwierdzono, że *„KPP mobilizuje masy pracujące na Górnym Śląsku jak również na Pomorzu do walki z uciskiem narodowym ludności niemieckiej pod hasłem praw do samookreślenia aż do oderwania od Polski”* a w stosunku do Gdańska *„uznaje prawo ludności gdańskiej, siłą oderwanej od Niemiec, do ponownego złączenia z Niemcami”*. Marian Buczek opowiadał się za koniecznością radykalnego zwiększenia zasięgu bolszewickiej agitacji w Polsce. Po zjeździe pełnił funkcje przywódcy komitetów okręgowych stalinowskiej konspiracji w różnych regionach (kolejno jako: sekretarz KO KPP Górnego Śląska, sekretarz KO KPP Zagłębia Dąbrowskiego, sekretarz KO KPP Warszawy). W 1933 roku został aresztowany przez Policję Państwową. Skazany prawomocnie za działalność przeciw Rzeczypospolitej Polskiej na 10 lat więzienia. Na początku września 1939 roku znalazł się na wolności po opuszczeniu więzienia w Rawiczu przez strażę więzienną w obliczu zbliżania się wojsk niemieckich. W nocy z 9 na 10 września 1939 r. zginął podczas próby przedarcia się z okrążenia pod Ożarowem Mazowieckim, gdzie wojska niemieckie otoczyły jednostki WP i grupy cywilów. Wbrew propagandowym tezom z okresu PRL nie brał udziału ani nie poległ w obronie Warszawy.

Wobec powyższego, w sposób niebudzący wątpliwości należy stwierdzić, że nazwa ulicy - Mariana Buczka jako upamiętniająca osobę symbolizującą komunizm jest niezgodna z art. 1 ustawy, co zostało również potwierdzone przez Instytut Pamięci Narodowej w opinii z dnia 3 listopada 2017 r.

Mając na uwadze powyższe zarządza się, jak na wstępie.

Na podstawie art. 5 ustawy, pisma oraz postępowania sądowe i administracyjne w sprawach dotyczących ujawnienia w księgach wieczystych oraz uwzględnienia w rejestrach, ewidencjach i dokumentach urzędowych zmiany nazwy dokonanej na podstawie ustawy są wolne od opłat, zaś zmiana nazwy dokonana na podstawie ustawy nie ma wpływu na ważność dokumentów zawierających nazwę dotychczasową.

Na niniejsze Zarządzenie Zastępcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu za pośrednictwem Wojewody Dolnośląskiego, w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

Wojewoda Dolnośląski:
P. Hreniak